

ВИКЛАДАННЯ ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ МОБІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Курс «Ділова англійська мова» традиційно викладається на факультеті міжнародної економіки КНЕУ на 3–4 курсах. Зроблено багато для забезпечення високого методичного рівня навчального процесу — видано методичні посібники [1–3], які на сьогодні забезпечують якісну підготовку наших випускників. Але сучасність ставить все більш високі вимоги до рівня володіння англійською мовою в економічній та банківській сферах, тому що непорозуміння на мовній основі в цих видах діяльності в сьогоднішньому світі може мати катастрофічні наслідки.

На жаль, традиційні методи навчання не встигають за надшвидким розвитком лексичної та термінологічної бази, утворенням нових ідіоматичних конструкцій і т.п. особливо в інформаційній та комунікативній сферах. Разом з тим, швидкий розвиток інформаційних технологій і технологій зв'язку, а також збільшення загальної освіченості студентів у комп'ютерних технологіях дає можливість впровадження нових освітніх форм.

У цьому контексті зростає важливість розробки та використання новітніх інформаційних технологій, які дають змогу моделювати різні комунікативні ситуації та види мовленнєвої діяльності, а головне — створюють можливості для індивідуального підходу та самостійної роботи студентів під постійним та ефективним контролем викладача.

Вітчизняні [4, 5] та зарубіжні [6] автори приділяють чималу увагу дослідженню різних аспектів інформатизації навчання. Є статті, в яких сформульовані загальні сценарії використання мультимедійних засобів у процесі вивчення іноземної мови [7]. Але далі рекомендацій загального плану справа, як правило, не йде, хоча в світі відомо багато програмних засобів для розробки та підтримки різних форм електронної освіти.

На даний момент найпоширенішою програмною системою підтримки дистанційної освіти (ПСПДО), використовуваною для навчання, являється платформа MOODLE. Свого поширення дана платформа набула завдяки відкритості коду і поширюваності. Дана система вільно може використовуватися при розробці курсів і проведенні навчання. Відкритість коду дозволяє людям з різних

країн разом працювати над покращенням даної системи. Таким чином, вона поєднала в собі усі найкращі розробки в даній галузі. До речі, один з найбільших віртуальних університетів світу, Open University, використовує платформу MOODLE, як базис для проведення навчання.

Зважаючи на це, ми задалися метою створити на базі міжнародної освітньої системи MOODLE мультимедійну навчальну систему для інтенсифікації навчання студентів факультету міжнародної економіки КНЕУ з курсу «Ділова англійська мова». Ця робота складається з двох етапів.

Перший етап (вже майже традиційний) — це створення на базі традиційної методики викладання курсу системи електронної освіти (е-освіти), для чого:

- матеріали по кожному розділу курсу викладаються та розміщуються строго за вимогами системи MOODLE;

- розробляється принципово нова ієрархічна система тестування, яка на етапі самонавчання використовує ігрові стратегії, а на етапі зовнішнього контролю видає інтегровану оцінку у вигляді балів;

- MOODLE підтримує контрольно-облікову систему, яка дозволяє постійно контролювати хід процесу навчання та вносити в нього корективи.

Другий етап — це розширення можливостей створеної системи таким чином, щоб її можна було використовувати як систему мобільної освіти (м-освіти), в бік якої в останні роки все більше зміщується акцент.

Якщо перший етап робіт знаходиться в стані завершення, то другий — у стані розробки. Тому далі розглянемо ті концептуальні можливості, які ми закладаємо в нашу систему на етапі проектування, і які можуть бути корисними для розвитку мобільних методів вивчення іноземних мов в Україні в цілому.

За своєю суттю м-освіта є однією з форм електронної (е-освіти). В літературі існує багато різних визначень м-освіти. Деякі з них розглядають даний вид освіти лише як один із різновидів е-освіти, в якому за технології зв'язку використовується бездротовий Інтернет. Але не можна розглядати це питання так вузько. Мобільні пристрої (МП), до них традиційно відносять мобільні телефони, смартфони, КПК, ноутбуки, UMPC, дають можливість привнести в е-освіту нові можливості та нові освітні сервіси.

На наш погляд, найбільш придатним визначенням м-освіти буде таке визначення. М-освітою можна вважати е-освіту, в якій комунікативна взаємодія між клієнтом і комп'ютерною системою

підтримки е-освіти, забезпечується МП та засобами бездротового зв'язку. Основними вимогами до МП є здатність з'єднуватися з комп'ютерними пристроями, відображувати освітню інформацію й мати можливість реалізовувати двосторонній інформаційний обмін між викладачем і студентом.

Потенційний розвиток м-освіти забезпечується сталим розвитком МП та їхніх удосконаленням.

Розвиток дистанційної й мобільної освіти у світі й в Україні може привнести у вивчення іноземних мов нові можливості та підняти їх на новий рівень. Так традиційні курси та програми з вивчення іноземних мов можуть бути організовані, за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, у дистанційні електронні курси в спеціалізованому форматі. Один із поширених на даний момент стандарт, що використовується для збереження дистанційних електронних курсів, — SCORM.

Курси, підготовлені в одному навчальному закладі, пізніше можуть бути повторно використані, адаптовані або допрацьовані в інших навчальних закладах. Над розробкою навчальних курсів можуть одночасно працювати велика кількість знаних фахівців, що дозволяє створювати більш якісні курси.

Абсолютно всі елементи очного навчання іноземним мовам можуть бути адаптовані до використання в колаборативній формі навчання, або електронній, чи дистанційній. Важливою проблемою, що підлягає вирішенню перед сучасними системами ПСПДО, є ідентифікація студента при тестуванні його знань. Ця проблема може бути вирішена використанням спеціалізованих тестових запитань пов'язаних з особистістними характеристиками студента й жорсткими часовими обмеженнями на відповідь, або ж впровадженням очного екзамену з курсу. Мотивацією використання ПСПДО є лише допомога в отриманні знань, а не спонукання до навчання.

Розвиток мобільних технологій надав додаткові можливості слухачам використовувати свої МП для зв'язку із ПСПДО й дозволив проводити навчання будь-де й будь-коли. Зрозуміло, що тестування знань із використанням МП є одним із найперспективніших напрямків. Існує два основних сценаріїв тестування. Розглянемо їх.

Перший варіант призначений для самоконтролю. МП зв'язується із ПСПДО й завантажує на МП готовий модуль-тест, у який входять запитання, варіанти відповідей і модуль оцінювання. Далі слухач за допомогою свого власного МП проходить тестування, й перевіряє рівень знань. Даний варіант призначений лише

для самоконтролю й підготовки до оцінювання цих знань зовнішнім експертом (викладачем).

Другий варіант може проходити різними шляхами, і залежить від рівня ПСПДО, ось кілька з них:

- слухач завантажує спеціально розроблене клієнт-серверне застосування, що адаптує тестування до можливостей МП. Під час тестування проходить постійний обмін даними між ПСПДО й МП, а результат тестування відображується в моделі студента в ПСПДО;

- другий спосіб — організація SMS тестування. Слухач обмінюється даними із ПСПДО й проходить тестування завдяки SMS повідомленням через операторів мобільного зв'язку. Результат такого тестування також відображається в моделі студента в ПСПДО.

В останній час ведуться активні розробки для написання клієнт-серверних застосувань, що покликані проводити автоматичну адаптацію навчальних матеріалів та сервісів під можливості МП після, чого слухачі із МП стануть активними учасниками навчального процесу в ПСПДО.

Література

1. Шевченко О. Л., Тернова Б. М. Ділова англійська мова для економістів: питання маркетингу. — К.: КНЕУ, 2002.

2. Ушакова В. Т., Сініцина Н. М. Ділова англійська мова для економістів: питання бухгалтерського обліку. — К.: КНЕУ, 2003.

3. Чеботарьова Л. І., Капустіна О. В., Перович Т. Б., Шевченко О. Л. Ділова англійська мова для економістів: Питання банківської та фінансової систем України, Великобританії, США. — К.: КНЕУ, 2003.

4. Гуревич Р. С., Кадемия М. Ю. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: Навчальний посібник для студентів педагогічних ВНЗ і слухачів інститутів післядипломної освіти. — Вінниця: ДОВ Вінниця, 2004. — 365 с.

5. Кузьмінський А. І. Інформаційні технології в навчальному процесі та організаційно-розпорядчій діяльності вищого навчального закладу. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: 36.наук.праць / Редкол. — К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова. — Вип. 6. — 2003. — 290 с.

6. Andresen, B. Socrates and Educational Multimedia — what teachers know to carry through the social construction of Multimedia / / Pedactice research Booklet, 1999. — 48 p.

7. Максимова Т. В. Способи застосування мультимедія в процесі вивчення іноземної мови: Наукові записки / Вінницький держ педагогічний університет ім. М. Коцюбинського. — Вип. 13. — 2005. — 124 с.